

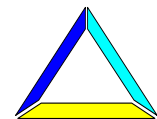
Кишинів, Молдова

Національний план розвитку – новий підхід до розвитку Молдови

Стратегічне планування в Україні: Досвід та уроки

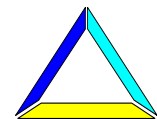
Дмитро Науменко,

Науковий співробітник

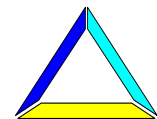
Передумови

- Необхідність розробки і впровадження успішних ринкових реформ, спрямованих на досягнення стабільного економічного та соціального розвитку в довгостроковій перспективі.
- Україна була інтегральною частиною т.зв. економічного комплексу СРСР, який був керований надзвичайно централізованим шляхом з Москви.
- Результат:
  - ✓ Україна не мала досвіду розробки державної політики і впровадження її в життя;
  - ✓ В Україні не була сформована чітка ідея ліберального економічного розвитку.

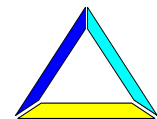
Розвиток системи стратегічного планування (ССП)

- Формування національної держави та економічної системи (1991 – 1994).
- Запровадження реформ (1994 – 2004).
- Сучасна система розробки рішень державної політики (2004 – till present)
- Проект модернізації ССП (Проект Закону “Про державне прогнозування та стратегічне планування в Україні”)

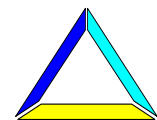
1991 - 1994: формування пріоритетів

- Стратегічні пріоритети розвитку економіки:
  - 1) Шоковий розвиток (пасивна участь держави);
  - 2) Керований поступовий розвиток (активна участь держави).
- *“Основи національної економічної політики України”* – перший план економічних реформ (1992);
- Інші базові документи:
  - 1) Закон України *“Про власність”*;
  - 2) *“Концепція денационалізації і приватизації підприємств, землі та житла”*;

1994 – 1996: Період початкових реформ

- Перша програма розвитку економіки та угода про стабілізацію і програму системної трансформації були проголошені новообраним Президентом Леонідом Кучмою (1994).
- Вони базувалися на вичерпній програмі реформ, розроблених в середині 1994 року в співпраці з консультативними МВФ, і за підтримки Світового банку та численних донорських організацій.
- *Щорічні і позачергові послання Президента України до Верховної Ради України* стали головним стратегічним документом в країні, який базувався на програмі економічних реформ.
- На галузевому рівні, і на рівні місцевої влади, питання стратегічного планування висвітлювались в *державних та цільових програмах*, які приймалися хаотично і часто не були повні між собою.

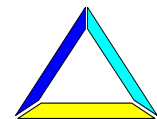

1996 – 2004: Нове бачення ССП

- Закон України *“Про державне прогнозування та розробки програм економічного та соціального розвитку України”*.

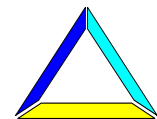
Головна мета – забезпечити належні зв'язки між цілями та можливостями державної політики.

- Стратегічні економічні програми:
  - 1) Державна програма економічного та соціального розвитку України;
  - 2) Програми розвитку окремої галузі економіки;
  - 3) Програми регіонального розвитку.
- Система прогнозів щодо кожного рівня використання програм.
- Закон України *“Про державні цільові програми”* (2004).

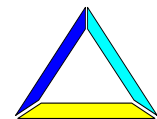
2004 – до тепер: Зміни – нові виклики

- В 2004 році політична система України зазнала значних змін.
- Законодавча гілка влади отримала пріоритет у формуванні виконавчої гілки влади шляхом формування коаліційного уряду.
- *Програма діяльності Кабінету Міністрів України* стала головним стратегічним документом в Україні.
- *Державна програма економічного та соціального розвитку* – план пріоритетів урядової політики.
- Головна проблема – неефективність поточної ССП.

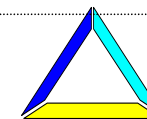
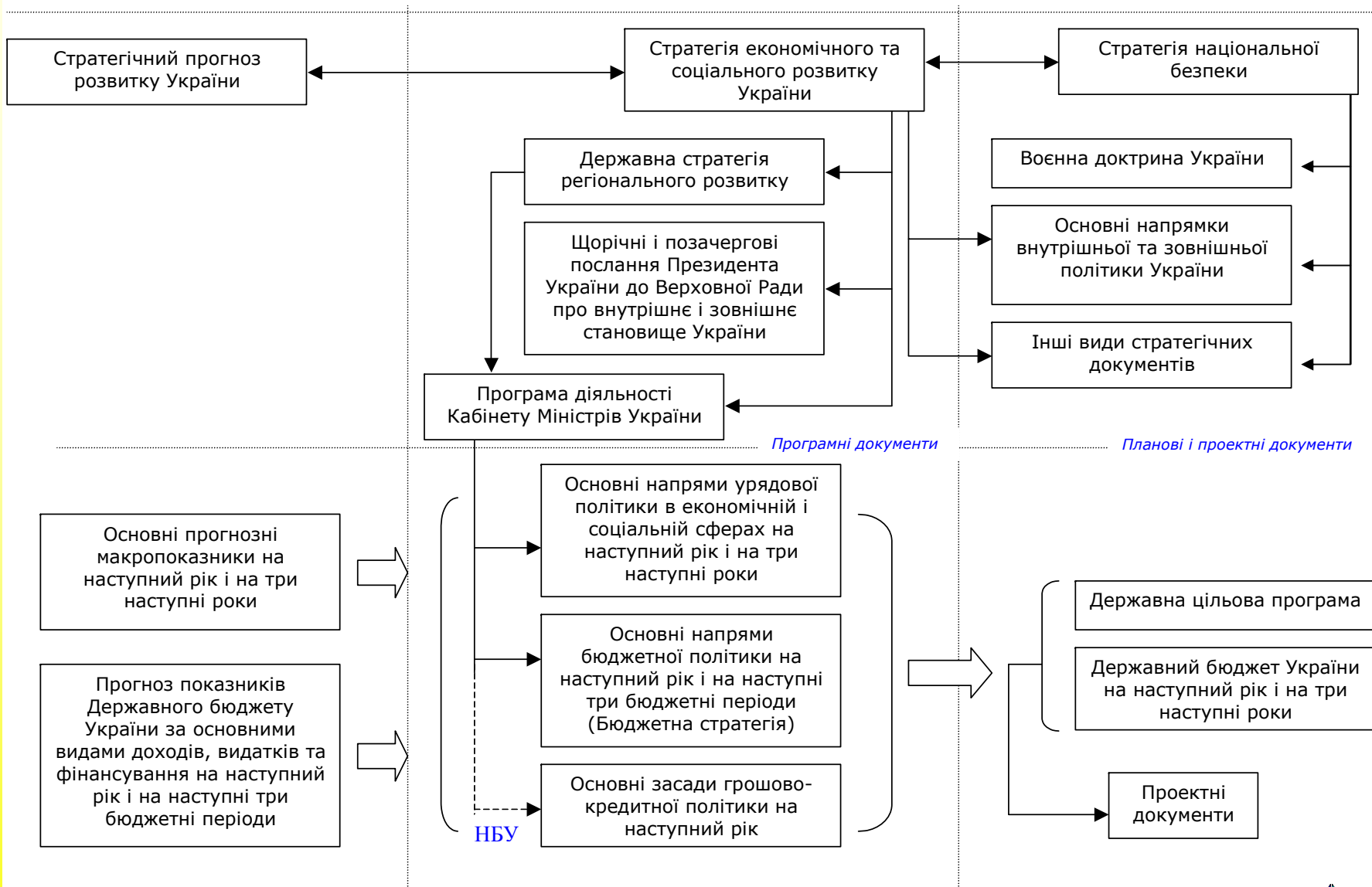

Ефективна ССП: принципи

- **Системність.**
- **Повнота.**
- **Адекватність.**
- **РРВЕ (Планування, Програмування, Бюджетування і Виконання).**

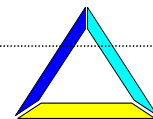
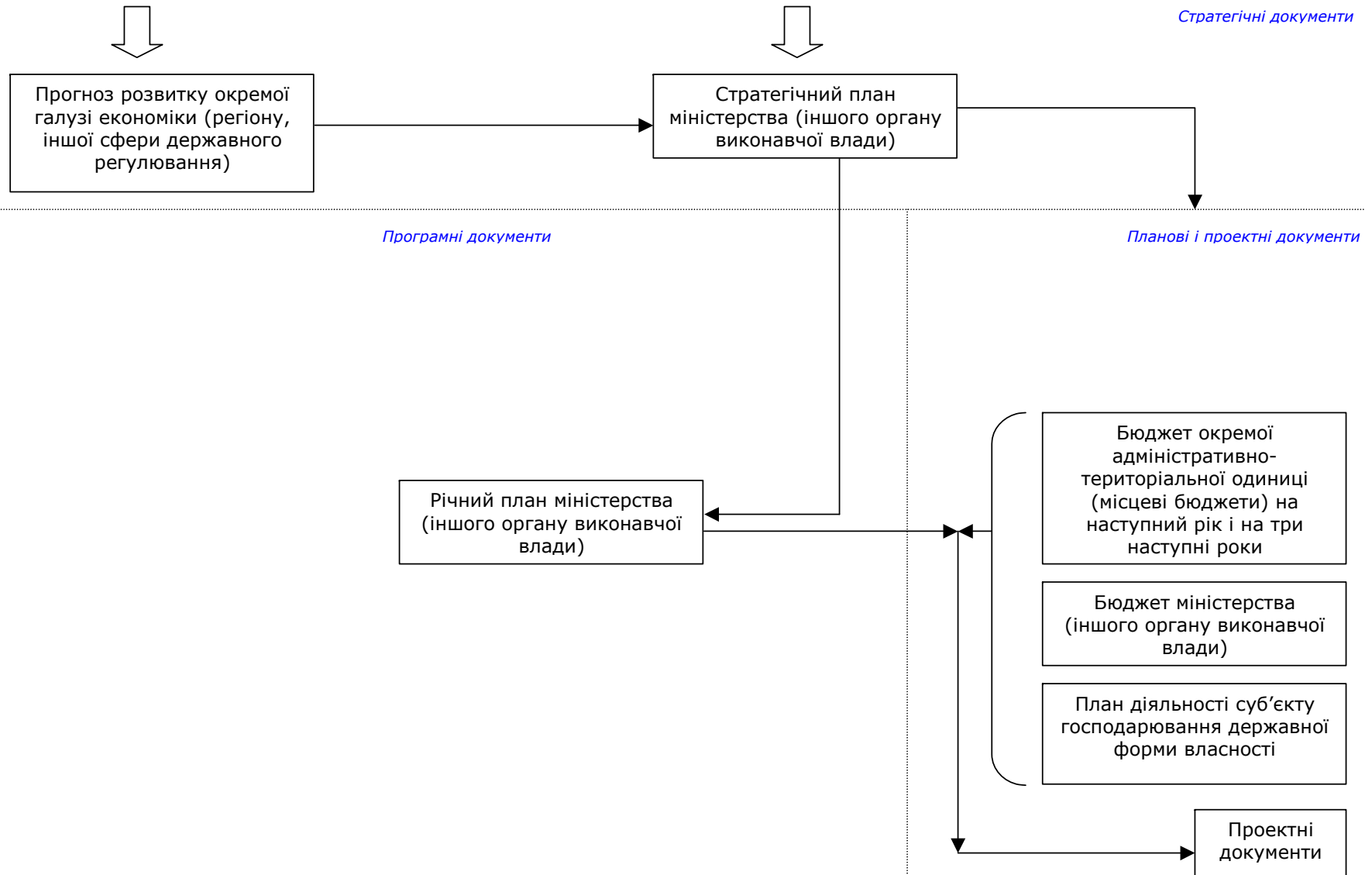

Схема 1: Запропонована ССП в Україні – рівень загальнонаціональної політики

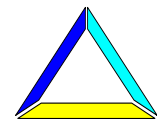
Схема 2: Запропонована ССП в Україні – рівень регіональної та галузевої політики

Прогнозні документи

Висновки і рекомендації для розробників державної політики

- Цілі державної політики, проголошені в Національному плані розвитку (НПР) будуть ефективно впроваджені, якщо:
  - 1) Державний апарат буде функціонувати як ефективний інституціональний механізм (інституціональна основа).
  - 2) Діяльність уряду буде базуватися на простій, чіткій та всеохоплюючій системі стратегічного планування.
  - 3) ССП повинна буде мати два робочих рівня – загальнонаціональний та регіональний, проте принципи і механізм прийняття і реалізації рішення будуть ідентичними.
  - 4) Рішення будуть прийматися в строгій відповідності до наступної процедури: ціль – програма – бюджет – виконання, моніторинг і контроль.
- НПР також має базуватися на всебічному стратегічному прогнозі з різними сценаріями соціально-економічного розвитку.

Дякую за увагу!

